



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Karla Šimky a soudkyně JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **K. G.**, zast. JUDr. Martinem Slobodníkem, Ph.D., advokátem se sídlem U Rybníčku 553, Prachatice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. SZ/MPSV-2020/31822-913, č. j. MPSV-2020/39195-913, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2020, č. j. 60 Ad 3/2020 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Českých Budějovicích (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 16. 1. 2020, č. j. 10301/20/JH, žalobkyni nepřiznal dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení. Podle úřadu práce totiž žalobkynin obývaný byt nesplňuje definici bytu podle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“). Žalovaný zamítl odvolání

žalobkyně rozhodnutím ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. SZ/MPSV-2020/31822-913, č. j. MPSV-2020/3919-913.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu. Uvedla, že předmětný prostor je jako byt k účelu bydlení povolen stavebním úřadem, což dokazuje pasport stavby ze dne 21. 1. 2016, č. j. VÝST.: 0726/15/Ku (dále jen „pasport stavby“), vydaný podle § 125 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Žalobkyně dále odkázala na stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, odbor stavebního řádu, ze dne 10. 1. 2007, č. j. 46324/06-82 (dále jen „stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj“), stanovisko veřejného ochránce práv publikované ve Sborníku stanovisek dne 12. 3. 2014 pod č. 11 – odstraňování staveb (dále jen „stanovisko veřejného ochránce práv“) a na judikaturu Nejvyššího správního soudu. V případě, že by daná stavba povolena nebyla, stavební úřad by pasport stavby jistě nevydal, avšak na základě § 129 stavebního zákona by z úřední povinnosti nařídil její odstranění.

[3] Rozsudkem ze dne 7. 5. 2020, č. j. 60 Ad 3/2020 - 20 (dále jen „napadený rozsudek“), krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou. Předně sdělil, že se jedná již o několikátou žalobu v pořadí, v níž se žalobkyně z týchž důvodů domáhá přiznání příspěvku na bydlení. Krajský soud příkladmo citoval několik rozsudků, jimiž byly žaloby i kasační stížnosti žalobkyně zamítnuty. Následně se proto vyjádřil toliko k nově uplatněným žalobním námitkám. Co se týká stanovisek Ministerstva pro místní rozvoj a veřejného ochránce práv, žalobkyně podle krajského soudu dezinterpretuje jejich obsah, protože tato stanoviska neobsahují citace, jimiž žalobkyně podporuje svou argumentaci. Z jejich skutečného obsahu nijak neplyne, že by pasport stavby byl způsobilý stavbu legalizovat. Krajský soud nadto poukázal na několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, která uzavírají, že pasport stavby je pouze zjednodušenou dokumentací jejího skutečného provedení. Krajský soud taktéž odmítl námitku žalobkyně týkající se odstranění stavby, neboť řízení o odstranění stavby podle § 129 stavebního zákona je řízením zahajovaným z moci úřední, jeho zahájení tak závisí čistě na uvážení stavebního úřadu.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalobce k ní

II. 1 Kasační stížnost žalobkyně

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Navrhuje napadený rozsudek v celém rozsahu zrušit a věc vrátit krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí, *in eventum* zrušit dosavadní rozhodnutí úřadu práce i žalovaného.

[5] Stěžovatelka je přesvědčena o nezákonnosti předchozích správních rozhodnutí, neboť správní orgány podle ní v rozporu s právními předpisy shledaly, že stěžovatelkou obývaný byt nesplňuje definici bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Stěžovatelka upozorňuje na ověřený pasport stavby, který byl pořízen postupem dle § 125 stavebního zákona jakožto doklad o povolené stavbě. Správnost svého závěru opírá o již v žalobě citované stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, podle kterého dává ověřený pasport stavby jistotu ohledně právního stavu stavby, neboť v něm stavební úřad

pokračování

určil, k jakému účelu užívání byla stavba povolena. Dále opakuje, že lze vycházet též ze stanoviska veřejného ochránce práv, v němž se doslovně uvádí, že „*pro vlastníka stavby ověřený pasport stavby představuje jednoznačný doklad o tom, že jde o stavbu povolenou*“. Nesprávný postup správních orgánů lze dovodit též z bodu 37 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 344/2016 - 42. Pokud by se jednalo o stavbu nepovolenou, stavební úřad by nevydal ověřený pasport stavby podle § 125 stavebního zákona, nýbrž by na základě § 129 stavebního zákona nařídil nepovolenou stavbu odstranit.

[6] Podle stěžovatelky navíc napadený rozsudek zamlčuje či nesprávně popisuje některé části její žaloby a dezinterpretuje stanoviska, na něž v žalobě odkazuje. Stěžovatelka se též ohrazuje proti skutečnosti, že jí krajský soud vytýká opakované podávání žalob s obdobným obsahem, ačkoli důvody pro jejich podání stále prokazatelně trvají. Krajský soud dále nesprávně konstatoval, že stěžovatelka sdílí společnou domácnost s panem P. T., neboť tento obývá jiný byt na téže adrese a partnerem stěžovatelky je pan M. G. Podle stěžovatelky krajský soud dále dezinterpretuje obsah stanoviska veřejného ochránce práv i stanoviska Ministerstva pro místní rozvoj a nesprávně aplikuje judikaturu Nejvyššího správního soudu, k čemuž stěžovatelka opětovně odkazuje na výše citovaný rozsudek.

II. 2 Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[7] Žalovaný ve vyjádření k předložené kasační stížnosti odkazuje na své vyjádření k žalobě a plně se ztotožňuje s postupem a závěry krajského soudu.

[8] Žalobkyně podle něho podává žalobu, resp. kasační stížnost, opakovaně ve zcela shodné věci a se shodnou argumentací. K naplnění definice bytu však dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře nepostačuje faktické užívání prostoru k bydlení, nýbrž je zapotřebí naplnění též formální podmínky v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či jejich kolaudace jako bytu. Stěžovatelka však splnění této formální podmínky neprokázala. Pasport stavby totiž neslouží k legalizaci stavby, což je na něm stavebním úřadem výslovně poznamenáno. Stejný závěr plyne též ze stanoviska stavebního úřadu. Žalovaný uvádí, že užívání stavby coby rodinného nebo bytového domu nadto není dle vyjádření Městského úřadu Třeboň, odboru územního plánování a stavebního řádu, v souladu s územně plánovací dokumentací. Z těchto důvodů žalovaný navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatelka je v řízení zastoupena advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatelka uplatnila kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Obsah části II. kasační stížnosti tvoří v podstatě doslovně zkopírovaný text stěžovatelčiny žaloby. Stěžovatelka v této části nenapadá rozsudek krajského soudu, nýbrž rozhodnutí žalovaného. Užívá i shodná slovní spojení a formátování textu. Nejvyšší správní soud k tomuto odkazuje na svou konstantní judikaturu, podle níž *„uvedení konkrétních stížných námitek přitom nelze nabravit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58). Nejvyšší správní soud dále v minulosti dovodil, že *„(...) stěžovatelům nic nebrání zopakovat žalobní argumentaci v případech, kdy ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tedy nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí či jiné vady řízení před krajským soudem – v tomto případě nevyčerpání žalobou vymezeného předmětu řízení). Nejsou-li stěžovatelé spokojeni se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které závěry krajského soudu pokládají stěžovatelé za nedostatečné, respektive nesprávné, a z jakého důvodu. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ní nahlížet jako na nepřipustnou, neboť se mýlí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016 - 40). Část II. kasační stížnosti však nepřináší žádné relevantní námitky proti napadenému rozsudku. Stěžovatelka zde pouze opakovaně odkazuje na stanoviska Ministerstva pro místní rozvoj a veřejného ochránce práv a na § 125 a § 129 stavebního zákona. V této části je proto kasační stížnost nepřipustná.

[13] Až v části III. kasační stížnosti se stěžovatelka vyjadřuje přímo k napadenému rozsudku. Svou kritiku nejprve zaměřuje především na způsob, jakým krajský soud shrnul její žalobu. Žádná z těchto námitek však není podstatná pro posouzení dané věci. Stěžovatelka dále upozorňuje na údajné nepřesnosti ve vyjádření krajského soudu. Podle stěžovatelky nelze uzavřít, že její závěr stojí toliko na ověřeném pasportu stavby, protože její závěr se ve skutečnosti zakládá na souhrnu předložených důkazů, které dohromady prokazují, že ověřením pasportu stavby stavební úřad povolil užívání bytu k bydlení, čímž došlo k naplnění definice bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Stejným způsobem stěžovatelka napadá též způsob, jakým krajský soud interpretuje stěžovatelčin výklad § 129 stavebního zákona. Zkrácená vyjádření krajského soudu ovšem obsahují totožné sdělení jako obsáhlejší formulace stěžovatelky, a tedy nemají žádný vliv na vznik a trvání jejích práv.

[14] Konstatování krajského soudu o množství žalob podaných stěžovatelkou v téže věci navíc není výtkou, nýbrž uvedením do kontextu, neboť krajský soud se tímto nijak nesnaží stěžovatelce bránit ve výkonu jejích práv. Informace o osobách, které se stěžovatelkou sdílí či nesdílí společnou domácnost, jsou pro toto řízení taktéž bezpředmětné.

pokračování

[15] Stěžovatelka následně svou argumentaci v kasační stížnosti doplňuje týmiž důkazy jako své žalobní námítky. Krajský soud se však s námitkami stěžovatelky dostatečně logicky a jasně vypořádal již v napadeném rozsudku. S jeho závěry se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje. Krajský soud zřetelně vysvětlil, z jakých důvodů stěžovatelka nesprávně vykládá stanoviska veřejného ochránce práv a Ministerstva pro místní rozvoj. V žalobě a též v kasační stížnosti si stěžovatelka totiž jejich citace zkrátila a upravila pro své vlastní potřeby, ačkoli je označila za doslovné. Námitka nesprávného výkladu krajským soudem proto taktéž neobstojí, nepřesností se totiž dopouští sama stěžovatelka.

[16] Nejvyšší správní soud nadto ze správního spisu zjistil, že obsahem dokumentu s názvem *Zjednodušená dokumentace – pasport stavby* je i několik ručně dopsaných poznámek. Jedná se o datum ověření pasportu, tj. dne 21. 1. 2016, číslo pasportu, VÝST.: 0726/15/Ku, a slova: „Pozn. pasport nelegalizuje stavbu ani nepotvrzuje její správnost podle stav. zákona.“ Vzhledem k tomu, že stěžovatelka ve svých podáních pasport označuje uvedeným datem a číslem, je si tohoto sdělení jistě vědoma. Tato poznámka navíc odpovídá judikatuře Nejvyššího správního soudu, již cituje krajský soud.

[17] Bod 37 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 344/2016 - 42, jímž stěžovatelka opakovaně argumentuje, přitom konstatuje: „Účelem právní úpravy § 125 stavebního zákona je nastolit stav právní jistoty ohledně technického provedení v minulosti povolené stavby a jejího účelu, jejíž dokumentace zcela chybí, případně není dostatečným zdrojem informací o stavbě; umožňuje také určit účel užívání stavby, o němž se nedochovaly doklady.“ Nejvyšší správní soud zde vysvětluje, v jakých situacích je možno vydat pasport stavby podle § 125 stavebního zákona. V projednávaném případě je relevantní část citace za středníkem. Na pasportu stavby je totiž kromě samotné identifikace nemovitosti a jejího vlastníka pouze uvedeno: „Účel užívání stavby: rodinný dům je v celém rozsahu využíván k bydlení. Obsahuje tři samostatné byty.“ Citovaný rozsudek v bodech 34 a 35 dále uvádí, že pasport „(...) má charakter osvědčení, tedy úkonu podle části IV. správního řádu (...). Teorie vymezuje osvědčení jako úřední potvrzení skutečností, které jsou v něm uvedeny; (...)“. V projednávaném případě však z pasportu stavby nijak nevyplývá, že by v něm uvedená stavba byla v minulosti povolena, avšak pouze účel jejího užívání. Legalizace stavby prostřednictvím pasportu je v něm nadto výslovně vyloučena. Argumentace stěžovatelky proto neobstojí ani v této části. Lze tedy uzavřít, že v daném případě pasport popisuje, k jakému faktickému účelu je daná stavba užívána (k bydlení), avšak neplyne z něho, že tento účel je v souladu s předpisy stavebního práva.

[18] K poslední námitce stěžovatelky Nejvyšší správní soud uvádí, že předmětem současného řízení před Nejvyšším správním soudem není posouzení, zda na stavbě byly či nebyly provedeny nepovolené stavební úpravy, ale pouze přezkum napadeného rozsudku.

[19] Ve shodě s rozsudky ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/201 - 26, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/201 - 28, a ze dne 16. 12. 2019, č. j. 10 Ads 21/201 - 23, a ze dne 23. 6. 2019, č. j. 10 Ads 22/2019 - 23 (zde bod 8), lze tedy shrnout, že pro naplnění definice bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře nepostačuje, pokud je obytná místnost fakticky užívána jako byt či je tak fakticky stavebně-technicky provedena (o čemž jediným může svědčit předložený pasport). Zákon o státní sociální podpoře naopak váže vznik nároku na příspěvek na bydlení pouze na užívání obytných místností k trvalému bydlení

podle stavebního zákona či kolaudaci těchto místností coby bytu. Ani jedno z toho stěžovatelkou pronajímaný prostor nesplňuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] S ohledem na uvedené neshledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2022

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu